

Sygn. akt III KO 30/21

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

w sprawie R.M.

oskarżonego o czyn z art. 190a § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 27 maja 2021 r.

wniosku Sądu Rejonowego w L.

z dnia 1 kwietnia 2021 r., sygn. akt II K (...)

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił:

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w L., właściwy do rozpoznania sprawy zainicjowanej aktem oskarżenia wniesionym przeciwko R. M., któremu zarzucono popełnienie przestępstw z art. 190a § 1 k.k. i art. 275 § 1 k.k., postanowieniem z dnia 1 kwietnia 2021 r., sygn. akt II K (...), na podstawie art. 37 k.p.k., wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie tej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, poza obszar właściwości Sądu Apelacyjnego w (...)

W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że przyczyną wystąpienia z wnioskiem (będącym konsekwencją uwzględnienia stanowiska obrońcy o podjęcie tej czynności) jest przekonanie oskarżonego o stronnictwo lokalnych organów Państwa. Wyrazem tego – na gruncie przedmiotowej sprawy - były m.in. wnioski o wyłączenie funkcjonariusza Policji, prokuratora i sędziego. Zauważono, że żadne z licznych zawiadomień składanych przez oskarżonego nie zyskało aprobaty Prokuratury Rejonowej w L., co zapewne ugruntowuje przekonanie oskarżonego o stronnictwo miejscowych organów wymiaru sprawiedliwości. Podniesiono, że oskarżony i pokrzywdzone, tj. była żona i teściowa, pozostają w konflikcie,

który znajduje swój finał w sprawach toczących się przed Sądem Rejonowym w L. Aktualnie, według oświadczenia oskarżonego, prowadzonych jest jednocześnie 4 lub 5 spraw.

W tej sytuacji, w ocenie sądu wnioskującego, dla zapewnienia przekonania stron i społeczności lokalnej o bezstronności sądu, koniecznym było wystąpienie do Sądu Najwyższego z ww. wnioskiem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego w L. nie zasługiwał na uwzględnienie.

Na wstępie należy zauważyć, że przepis art. 37 k.p.k., wprowadzający odstępstwo od konstytucyjnej zasady prawa do rozpoznania sprawy przez sąd właściwy (art. 45 ust. 1), musi być wykładany restryktywnie. Oznacza to, że tylko okoliczności, które rzeczywiście mogą wywoływać w odbiorze społecznym, w tym także stron postępowania, wątpliwości co bezstronnego rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy bądź wykluczać zakończenie postępowania przed tym organem w rozsądnym terminie, mogą stać się podstawą przekazania sprawy innemu sądowi w tym trybie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2013 r., III KO 65/13, LEX nr 1362622).

W realiach tej sprawy konieczne jest również zaakcentowanie, że autorytet sądu buduje się przede wszystkim przez sprawne przeprowadzenie każdego postępowania i podjęcie, na podstawie wnikliwej i bezstronnej oceny wszystkich okoliczności, merytorycznie zasadnej decyzji. Budowaniu tego autorytetu nie służą natomiast sytuacje, w których postawa sądu sprawia wrażenie, iż organ ten ulega presji stron procesowych i opinii publicznej oraz popada w zwątpienie co do własnych kompetencji w zakresie prowadzenia rzetelnego procesu. Jak trafnie podkreśla się w orzecznictwie, tylko racjonalna nieustępliwość w tym względzie sprzyja kształtowaniu się pozytywnego wizerunku organów trzeciej władzy, minimalizując tym samym wątpliwości co do obiektywizmu i niezawisłości w rozpoznawaniu przyszłych spraw (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2020 r., II KO 59/20 i z dnia 28 października 2011 r., III KO 72/11). Z tego też powodu w orzecznictwie zasadnie podkreśla się, że samo subiektywne, nawet głębokie, przekonanie strony o braku bezstronności sądu, nie stanowi jeszcze wystarczającej podstawy do przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2020 r., III KO 104/20, LEX nr 3093442).

W świetle powyższego, wyeksponowana we wniosku argumentacja, nie może być uznana za przekonującą.

Z tych powodów orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

